

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 lipca 2012r. powód Ł. W. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. (obecnie, po połączeniu Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.):

- kwoty 820.000 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami naliczanymi od kwoty 270.000 zł od dnia 1 października 2009 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 550.000 zł od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty,

- kwoty 94.000 zł tytułem dalszej skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby za okres od 26 maja 2009r. do 30 czerwca 2012 r.,

- po 5.328 zł miesięcznie tytułem renty na zwiększone potrzeby za okres od 1 lipca 2012 r. i na przyszłość płatnych do 10. każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat renty,

- kwoty 18.263 zł z tytułu skapitalizowanej renty wyrównawczej za utracone dochody za okres od 1 marca 2010 r. do 29 lutego 2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty,

- kwoty po 21 zł renty z tytułu utraconych zarobków za okres od 1 marca 2012 r. i na przyszłość płatnych do 10. dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat renty,

a ponadto o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu Ł. W. (1) podał, że w dniu 26 maja 2009r., przy skrzyżowaniu al. (...) i ul. (...) w Ł. doszło do wypadku drogowego, którego sprawcą był A. K. (1), kierujący samochodem O. (...) o nr (...), posiadający polisę OC o nr (...) w pozwanym (...) S.A. A. K. (1) wyrokiem Sądu z dnia 6 kwietnia 2011 r. wydanym w sprawie o sygn. akt VI K 423/09 został uznany winnym popełnienia czynu zabronionego opisanego w art. 177 § 2 k.k. W wyniku wypadku powód doznał złamania kręgosłupa oraz porażenia kończyn dolnych. (pozew k. 2-7)

Odpis pozwu został doręczony stronie pozwanej w dniu 4 września 2012 r. (zwrotne poświadczenie odbioru k. 66)

W odpowiedzi na pozew z dnia 17 września 2012 r. strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany nie kwestionował zasady swojej odpowiedzialności, a jedynie wysokość dochodzonych roszczeń. Podniósł zarzut 50 % przyczynienia się powoda do powstania szkody. Wskazał, że wypłacił Ł. W. (2) tytułem zadośćuczynienia kwotę 80.000 zł oraz przyznał rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości 2.570,00 zł (po uwzględnieniu 50 % przyczynienia wypłacie podlega kwota 1.285 zł), kwotę 3.825 zł zwrotu kosztów opieki osób trzecich i 2.818,27 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia. (odpowiedź na pozew k. 68-72)

Na rozprawie w dniu 3 grudnia 2012r. powód wniósł o zasądzenie od kwoty 94.000 zł (z tytułu dalszej skapitalizowanej renty) odsetek ustawowych od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu. (stanowisko powoda k. 117)

Pismem procesowym z dnia 27 kwietnia 2016r. powód rozszerzył powództwo i wskazał, że tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od 01.03.2010r. do 31.07.2012r. dochodzi łącznie kwoty 18.368 zł, zaś za okres od sierpnia do grudnia 2012 r. - 539,70 zł miesięcznie, za okres od 01.01. do 28.02.2013 r. - 1.248,19 zł miesięcznie, od 01.03. do 31.12.2013 r. - 1.219,23 zł miesięcznie, za styczeń i luty 2014r. - 1.928,15 zł miesięcznie, od 1 marca do 30 listopada 2014 r. - 1.915,51 zł miesięcznie, za grudzień 2014r. - 1.554,09 zł miesięcznie, za styczeń, luty 2015 r. - 781,12 zł miesięcznie, zaś poczynając od 1 marca 2015 r. i na przyszłość - 755,24 zł miesięcznie.

Oдноśnie renty z tytułu zwiększonych potrzeb powód wskazał, po uwzględnieniu 10% przyczynienia się powoda do powstania szkody, że w okresie od 15.06.2009 r. do 31.12.2009 r. roszczenie w tym zakresie wynosi 6.003 zł

miesięcznie, w okresie od 1.01.2010 r. do 30.06.2013 r. - 4.720 zł miesięcznie, zaś poczynając od 01.07.2013 r. i na przyszłość - 4.923 zł miesięcznie. (pismo procesowe k. 485-488)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 maja 2009 r. w Ł. na al. (...) nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w ten sposób, że kierując samochodem marki O. (...) o nr rej. (...) poruszając się al. (...) na odcinku pomiędzy ul. (...) w kierunku ul. (...), nie zachował szczególnej ostrożności podczas zmiany pasa ruchu ze środkowego na lewy i nie ustąpił pierwszeństwa jadącemu tym pasem motocyklem marki S. (...) nr rej. (...) Ł. W. (1), w następstwie, czego Ł. W. (1) gwałtownie zahamował, zjechał na lewą stronę, uderzył w krawężnik i przewrócił się, czym nieumyślnie spowodował wypadek drogowy w następstwie, którego Ł. W. (1) doznał ciężkich obrażeń ciała realnie zagrażających życiu i powodujących trwale, nieodwracalne kalectwo w rozumieniu art. 156 § 1 pkt. 2 k.k. W związku z powyższym Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi wyrokiem z dnia 6 kwietnia 2011r. wydanym w sprawie sygn. akt VI K 423/09 uznał A. K. (1) za winnego popełnienia przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 177 § 2 k.k. i za to wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, (której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby) oraz grzywnę. (wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi k. 213 załączonych akt sprawy VI K 423/09)

W dniu wypadku powód jechał z ul. (...) na ul. (...) w Ł.. Po tym jak się przewrócił, chciał wstać, żeby zobaczyć co się stało, ale nie mógł się podnieść, nie czuł nóg. (zeznania powoda k. 154v.-155)

Po wypadku powód karetką pogotowia został przewieziony na Szpitalny Oddział Ratunkowy Wojewódzkiego Szpitala (...) Ł.. Po wykonaniu badań stwierdzono u niego złamanie kręgów Th5-Th7 z uszkodzeniem rdzenia kręgowego i porażeniem kończyn dolnych i zwieraczy. Został przeniesiony na oddział neurochirurgii, gdzie w tym samym dniu (26.05.2009 r.) był leczony operacyjnie - przeszedł laminectomie Th6/7 oraz stabilizację tylną przeznasadową Th5-Th7.

Po operacji w dniu 29 maja 2009r. powód został poddany konsultacji rehabilitacyjnej, włączona została wczesna rehabilitacja. W dniu 3 czerwca 2009 r. został przeniesiony na oddział rehabilitacji, gdzie przebywał do 26 czerwca 2009r.

Po rehabilitacji nie uzyskano powrotu funkcji kończyn dolnych. Powód został przystosowany do poruszania się na wózku inwalidzkim. W czasie hospitalizacji przyjmował leki przeciwbólowe z powodu nasilonych dolegliwości bólowych. Korzystał z rehabilitacji w warunkach domowych oraz ambulatoryjnie. (karty informacyjne k. 16-18, dokumentacja medyczna k. 19-23, zeznania powoda k. 154v.-155)

Z neurologicznego punktu widzenia skutkami wypadku, któremu powód uległ w dniu 26.05.2009r. są porażenie (plegia) kończyn dolnych z porażeniem zwieraczy oraz ciężte zaburzenia czucia od linii leżącej 2 cm od linii sutków w dół. Ł. W. (1) w wyniku przedmiotowego wypadku doznał wieloodłamowego złamania kompresyjnego trzonu Th 6 i nasad łuków z cechami niestabilności oraz złamania wyrostków kolczystych C4 - C7 i Th1.

U powoda występuje trwały uszczerbek na zdrowiu na poziomie 100 % (zgodnie z punktem 93a tabeli uszczerbkowej).

Zakres odczuwanych przez niego, w związku z doznanymi w dniu 26.05.2009r. obrażeniami kręgosłupa, cierpieniem fizycznych i psychicznych jest ogromny. Jest to związane z doznanym bólem, hospitalizacją, operacją i znacznym ograniczeniem poruszania się oraz znaczną niepełnosprawnością w tak młodym wieku.

Zwiększone potrzeby powoda są podyktowane m. in. koniecznością opieki osób trzecich, specjalną dietą, farmakoterapią, zakupem sprzętu rehabilitacyjnego oraz kosztów dojazdu do placówek ochrony zdrowia i rehabilitacją. Wszystkie przedstawione faktury związane z leczeniem i rehabilitacją powoda są zasadne.

Powód obecnie nie wymaga żadnego swoistego leczenia neurologicznego poza intensywną rehabilitacją.

Zarówno w przeszłości jak i obecnie powód wymaga pomocy osób trzecich. Rokowania na przyszłość są złe. Z uwagi na to, że u powoda przez okres pierwszych 5,5 roku po wypadku nie udało się przywrócić sprawności kończyn dolnych oraz zwieraczy, to szansa by to nastąpiło w przyszłości jest znikoma. (opinia biegłego neurologa P. R. k. 241-250)

Z punktu widzenia seksuologii u powoda w wyniku uszkodzenia rdzenia kręgowego na wysokości Th 5-Th 7 wystąpiło porażenie kończyn dolnych z zaburzeniem zwieraczy i czynności płciowych. Zaburzenia seksualne w postaci braku erekcji i ejakulacji są nieodwracalne. Procent uszczerbku na zdrowiu wynosi 40 % (według pkt 93g tabeli uszczerbkowej). (opinia biegłego seksuologa J. B. k. 211-214)

W aspekcie ortopedycznym Ł. W. (1) w wyniku wypadku w dniu 26.05.2009 r. w zakresie narządów ruchu doznał złamania kręgow Th5-7 z uszkodzeniem rdzenia kręgowego, porażeniem obu kończyn dolnych i zwieraczy. Po zastosowanym leczeniu operacyjnym i postępowaniu usprawniającym obecnie pozostaje dobrze wygojona blizna, objawy spastycznego porażenia obu kończyn dolnych, zespół bólowy kręgosłupa szyjnego i górnej części kręgosłupa piersiowego, pogorszenie sprawności.

Uszczerbek na zdrowiu powoda na skutek obrażeń doznanych w czasie przedmiotowego zdarzenia w zakresie narządów ruchu jest stały i wynosi obecnie 15% (wg poz. 90a)

Zakres cierpień fizycznych i psychicznych powoda w związku z doznanymi w dniu 26.05.2009 r. obrażeniami narządów ruchu jest niewyobrażalny. Jest to związane z doznawanym bólem, koniecznością pozostawania w szpitalu, zabiegami operacyjnymi, pozostawaniem w łóżku, brakiem możliwości chodzenia, zabiegami i ćwiczeniami usprawniającymi, korzystaniem z wózka inwalidzkiego, drastycznymi ograniczeniami w sprawności.

Odnosząc się do załączonych do akt sprawy faktur zakupu leków o działaniu przeciwbólowym, przeciwzkrzepowym, antybiotyków, środków odkażających drogi moczowe, zakupu sprzętu w postaci materaca przeciwoleżynowego, worków na mocz i innych, należy przyjąć, że są one uzasadnione skutkami doznanych przez powoda obrażeń.

Proces leczenia obrażeń narządów ruchu powoda dobiegł już końca. Uzyskany wynik (chirurgiczne usztywnienie odcinka kręgosłupa piersiowego) jest dobry, ale rokowania na przyszłość należy określić jako trudne. Powód wykazuje utrwalone objawy spastycznego porażenia obu kończyn dolnych. Jest to wynikiem rozległości samego urazu. W takich stanach istnieją zagrożenia powstaniem odleżyn, utrwalania się i pogłębiania przykurczów kończyn dolnych, infekcji dróg moczowych. Te ostatnie są najczęstszą przyczyną powstawania niewydolności nerek. Powód wymaga systematycznych zabiegów pielęgnacyjnych i postępowania usprawniającego. Ma to na celu utrzymanie obecnego, względnie dobrego stanu powoda. (opinia biegłego ortopedy A. W. k. 227-228)

Z punktu widzenia urologii u Ł. W. (1) z powodu porażenia zwieraczy w wyniku doznanego urazu w postaci złamania kręgu piersiowego Th5-Th7, występuje trwały uszczerbek na zdrowiu wynoszący 30% (pkt 77 tabeli uszczerbkowej).

Powód nie wymaga dalszej rehabilitacji. Zakres odczuwanych przez niego w związku z doznanymi w dniu 26.05.2009 r. obrażeniami jest niewyobrażalny. (opinia biegłego urologa K. P. k. 296-302)

Z punktu widzenia rehabilitacji medycznej u powoda występuje spastyczny niedowład kończyn dolnych, stan po urazie kręgosłupa w części piersiowej z całkowitym uszkodzeniem rdzenia na poziomie Th6, z ciętymi zaburzeniami czucia powierzchniowego i z porażeniem zwieraczy. Zakres cierpień fizycznych powoda był znaczny przez około 6 miesięcy bezpośrednio po wypadku - w związku z leczeniem operacyjnym i kolejnymi hospitalizacjami, pierwszym okresem rehabilitacji. W tym okresie powód przyjmował leki przeciwbólowe codziennie. Po około 6 miesiącach zakres cierpień fizycznych był umiarkowany i na tym poziomie utrzymuje się nadal. Dolegliwości bólowe zmniejszyły się, jednak nadal występują i wymagają stosowania leków.

Trwały uszczerbek na zdrowiu powoda w związku z poprzecznym uszkodzeniem rdzenia z całkowitym porażeniem kończyn dolnych wynosi 100% (wg pkt 93a tabeli uszczerbkowej).

Zwiększone potrzeby powoda po wypadku dotyczą: dostosowania domu do niepełnosprawności, dowozów powoda na wizyty lekarskie i rehabilitację, zakupu zaopatrzenia ortopedycznego, naprawy wózka inwalidzkiego, zaopatrzenia w cewniki i worki do zbiórki moczu, zakupu leków i środków pielęgnacji skóry. Rachunki i faktury przedstawione w aktach znajdują uzasadnienie stanem zdrowia i potrzebami powoda.

Po wypadku powód wymagał pomocy osób trzecich we wszystkich czynnościach samoobsługi i w prowadzeniu gospodarstwa domowego w zakresie 10 godzin dziennie w okresie pierwszych 6 miesięcy po wypadku. Po tym okresie zakres pomocy osób trzecich wynosił 4 - 6 godzin i na tym poziomie utrzymuje się do dziś.

Rokowania co do stanu zdrowia powoda są złe. Uszkodzenie rdzenia kręgowego jest trwałe. Ł. W. (1) wymaga kompleksowej i ciągłej rehabilitacji. Przy ograniczeniu lub braku rehabilitacji u powoda występuje zwiększone ryzyko występowania w przyszłości przykurczów stawowych, odleżyn, infekcji układu moczowego i zaburzeń trawienia. Stan zdrowia i stan funkcjonalny powoda może ulegać pogorszeniu.

W przypadku stanu zdrowia powoda jest wskazana codzienna rehabilitacja, powód powinien ćwiczyć samodzielnie około 45-50 minut dziennie, a pod kierunkiem fizjoterapeuty 2-3 razy w tygodniu. Koszt 50 minutowych zajęć to kwota 70-80 złotych. Ponadto powód powinien, co najmniej raz w roku korzystać z turnusu rehabilitacyjnego w warunkach stacjonarnych. Turnus trwa 10-15 dni. Koszt jednego dnia to 260 zł. Istnieje możliwość skorzystania z turnusu w ramach NFZ, ale obecnie okres oczekiwania na pobyt w takim ośrodku to 2 -3 lata. (opinia biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej K. K. (1) k. 320-324, ustna opinia uzupełniająca - protokół z dnia 07.12.2015r. 00:04:24 k. 345v.)

W dniu przedmiotowego wypadku było ciepło, nie padało. Jezdnia al. (...) w miejscu zdarzenia jest jezdnią jednokierunkową o trzech pasach ruchu, przed skrzyżowaniem z ul. (...), rozszerzającą się do czterech pasów. Pasy ruchu są oddzielone odpowiednimi znakami poziomymi. Administracyjne ograniczenie prędkości jazdy pojazdów wynosiło w czasie zdarzenia 60 km/h.

A. K. (1) jechał środkowym pasem. Powód na motorze w trakcie zdarzenia poruszał się lewym pasem zachodniej jezdni al. (...), po tym jak A. K. (1) zmienił pas na lewy, wykonał manewr awaryjnego hamowania, a następnie przewrócił się na podłoże i sunął do położenia powypadkowego. Zatrzymał się na pasie zieleni. (zeznania E. B. k. 117v.-118, zeznania E. N. k. 118-119, zeznania A. K. k. 119, M. A. k. 153v.-154, opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej i analiz wypadków komunikacyjnych R. B. k. 158-199, ustna opinia uzupełniająca - protokół rozprawy z dnia 07.12.2015r. 00:12:29 k. 345v.- 346v.)

Minimalna prędkość wyjściowa motocykla S., w chwili podjęcia przez jego kierowcę manewru awaryjnego hamowania wynosiła ok. 97 km/h. Bezpośrednio przed zdarzeniem kierujący samochodem marki O. wykonywał manewr zmiany pasa ruchu ze środkowego na lewy, zajmowany przez motocykl S..

Kierowca samochodu O. przed podjęciem manewru zmiany pasa ruchu, powinien upewnić się w lusterku wstecznym, że jego manewr nie spowoduje zajeżdżenia drogi pojazdom poruszającym się na lewym pasie jezdni. Przy założeniu prawidłowej obserwacji obszaru za pojazdem kierowca samochodu O. miałby możliwość spostrzeżenia motocyklisty, poruszającego się lewym pasem jezdni al. (...). Błąd w taktyce i technice jazdy popełnił kierowca samochodu marki O., poprzez nieuwważną obserwację obszaru za pojazdem i podjęcie manewru zmiany pasa ruchu, co skutkowało zajeżdżeniem drogi motocyklistę. Bezpośrednią przyczynę zaistnienia wypadku stanowiły błędy w taktyce i technice jazdy kierowcy samochodu O..

Przy założeniu, że kierujący motocyklem prowadziłby swój pojazd z prędkością nieprzekraczającą dozwolonej na przedmiotowym odcinku jezdni tj. 60km/h, to miałby możliwość uniknięcia wypadku poprzez wykonanie manewru przyhamowania, jak i awaryjnego hamowania, niezależnie od parametrów ruchu samochodu O.. Prowadzenie pojazdu z prędkością przekraczającą dozwoloną na przedmiotowym odcinku jezdni, stanowiło błąd w taktyce i

technice jazdy kierującego motocyklem S.. Błąd ten stanowił przyczynienie się kierującego motocyklem do zaistnienia przedmiotowego wypadku.

Pojazd poruszający się z prędkością 60 km /h pokonywałby poszczególne fazy tj. odcinek pokonany w czasie reakcji psychofizycznej, jak i fazę hamowania w dłuższym czasie, czyli dla prędkości dozwolonej kierujący motocyklem nie musiałby przystępować do manewru awaryjnego hamowania. W danych warunkach drogowych normalne hamowanie nie skutkowałoby przewróceniem pojazdu na podłoże.

Wypadek zaistniał na prostym odcinku drogi i nawet dla prędkości większej wyjściowej motocykla, kierujący samochodem miał możliwość oceny prędkości motocyklisty. Większym błędem była zmiana pasa ruchu przez kierowcę samochodu, ale przekroczenie prędkości skutkowało wykluczeniem podejmowania skutecznych manewrów obrony. (opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej i analiz wypadków komunikacyjnych R. B. k. 158-199, ustna opinia uzupełniająca - protokół rozprawy z dnia 07.12.2015r. 00:12:29 k. 345v.346v.)

W chwili przedmiotowego wypadku powód miał 27 lat. Posiada wykształcenie technik - handlowiec. Prawo jazdy kategorii B otrzymał w 1999r., zaś uprawnienia do prowadzenia motocykla uzyskał w maju 2008r.

Przed wypadkiem pracował w (...) S.A. w T.. Mieszkał wtedy z rodzicami. Po pracy pomagał w wykonywaniu obowiązków domowych. Jeździł na rowerze, zimą na nartach. Hobbistycznie zajmował się naprawą samochodów. Już wtedy pozostawał w związku ze swoją obecną partnerką – K. N. (1), jednak nie mieszkali razem. Powód z uwagi na pracę, mieszkał z rodzicami.

Po wypadku, po opuszczeniu szpitala (...) zamieszkał z partnerką w domu jednorodzinnym, którego jest właścicielką. K. N. (1) – partnerka powoda jest fizjoterapeutką.

Po wypadku powód był załamany. Szpital opuścił na wózku inwalidzkim. K. N. (1) pomaga mu w rehabilitacji, ćwiczy z nim. Do powoda przychodzili znajomi fizjoterapeuci, który pomagali go rehabilitować. W związku z poruszaniem się powoda na wózku, trzeba było przebudować dom, w którym mieszka (wybudowany został podjazd, wyremontowana łazienka, wyrównano poziom podłóg).

W dniu 6 maja 2011r. powodowi urodził się syn. Powód obecnie wolny czas spędza z dzieckiem, bądź czyta książki.

Ł. W. (1) boi się sam zostawać w domu. Potrzebuje pomocy przy czynnościach fizjologicznych, przy myciu, przygotowywaniu posiłków. Zdarza mu się nie trafić do łóżka, kiedy kładzie się spać. Potrafi przygotować sobie kanapki i herbatę. Nie jest w stanie samodzielnie zaopiekować się synem.

Zmuszony jest korzystać z cewników. Przyjmuje leki antydepresyjne, na nerki, układ moczowy oraz na poprawę krążenia (zapobiegające powstawaniu zakrzepów). Na leki i suplementy diety wydaje miesięcznie około 200-300 zł. Ponadto na zakup worków i cewników przeznacza miesięcznie kwotę 500 zł. Ilość cewników refundowanych przez NFZ jest niewystarczająca. Powód z uwagi na problemy z pęcherzem kupuje cewniki do jednorazowego cewnikowania, które nie są refundowane, ale są zabezpieczone powłoką antybakteryjną.

Częściowo w zorganizowaniu życia po wypadku pomogła powodowi Fundacja (...), zajęcia w fundacji były nieodpłatne. Powód ukończył kurs komputerowy z projektowania stron internetowych. Następnie zaczął pracować jako grafik - programista, a od marca 2015r. rozpoczął pracę na pełen etat w poradni na ul. (...) w Ł.. W tej samej poradni jest zatrudniona K. N. (1). Razem jeżdżą do pracy. W miejscu zatrudnienia powód po godzinach pracy korzysta z rehabilitacji. (zeznania powoda k. 154v.-155, protokół rozprawy z dnia 04.04.2016r. 00:35:37 k. 478v.- 479, zeznania K. N. - protokół rozprawy z dnia 04.04.2016r. 00:05:33, 00:25:22 k. 477v.- 478, faktury k. 26-29, 31, 33-40, 41v.)

Powód poniósł koszt zakupu materaca przeciwoleżynowego - 665 zł, poduszki przeciwoleżynowej - 50 zł, dętek i opon do wózka inwalidzkiego - 118 zł oraz wykonanego w marcu 2010r. badania - 300zł. (faktury k. 40v., 41, 32v, 42)

Stawka (...) Komitetu Pomocy (...) za 1 godzinę usług opiekuńczych w dni powszednie w okresie do 30 czerwca 2013r. wynosiła 9,50 zł, zaś od 1 lipca 2013 roku – 11 zł. (pismo (...) k. 55, okoliczność notoryjna)

Pismem z dnia 17 sierpnia 2009r., otrzymanym przez pozwanego w dniu 26 sierpnia 2009r., powód zgłosił szkodę i wezwał do zapłaty kwoty 350.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 1.289,47 zł tytułem odszkodowania. (pismo k. 11 załączonych akt szkody)

Pismem z dnia 27 października 2009r. pozwany poinformował, że w związku z doznaną przez powoda szkodą, uwzględnivszy 50% przyczynienie się Ł. W. (1) do powstania szkody, przyznał i wypłacił mu tytułem zadośćuczynienia kwotę 42.500 zł, tytułem zwrotu kosztów leczenia kwotę 978,17 zł oraz tytułem kosztów opieki – 3.825 zł. (pismo k. 43-44)

Pismem z dnia 6 stycznia 2010r. pozwany przyznał Ł. W. (2) (uwzględnivszy 50% przyczynienie się do powstania szkody) tytułem renty na zwiększone potrzeby od stycznia 2010r. kwotę po 1.050 zł oraz tytułem wyrównania renty za okres od 1 listopada 2009r. do 31 grudnia 2009r. kwotę 2.100 zł, następnie pismem z dnia 2 czerwca 2011r. tytułem wyrównania renty na zwiększone potrzeby za okres od 1 marca 2011r. do 31 maja 2011r. kwotę w łącznej wysokości 1.830 zł, zaś od czerwca 2011r. przyznał rentę w wysokości 1.285 zł. Ponadto pismem z dnia 18 sierpnia 2011r. przyznał (uwzględnivszy 50% przyczynienie się) tytułem poniesionych kosztów leczenia kwotę 1.840,10 zł.

Ostatecznie pismem z dnia 2 lutego 2012r. pozwany poinformowała Ł. W. (1) o przyznaniu mu tytułem zadośćuczynienia (uwzględnivszy 50% przyczynienie się) łącznie kwoty 80.000 zł. Mając na uwadze wcześniej przyznane z tego tytułu kwoty, do wypłaty pozostała kwota 37.500 zł. (pismo k. 44v. – 45, 46, 49-50)

Powód jako pracownik (...) S.A. w T. w okresie od listopada 2008r. do października 2009r. otrzymał wynagrodzenie w łącznej kwocie 22.696,72 zł netto. (zaświadczenie k. 51)

Wynagrodzenie przysługujące osobie zatrudnionej w (...) S.A. w T. na stanowisku monter w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od sierpnia do grudnia 2009r. wynosiło 3.472,02 zł netto miesięcznie, w okresie od stycznia do grudnia 2010r. - 3.115,16 zł netto miesięcznie, w okresie od stycznia do grudnia 2011r. – 2.962,05 zł netto miesięcznie, zaś w okresie od stycznia do lipca 2012r. – 2.847,52 zł netto miesięcznie. (zaświadczenia k. 93-96)

Wynagrodzenie przysługujące osobie zatrudnionej w (...) Sp. z o.o. w B. w okresie od sierpnia do grudnia 2012r. wynosiło łącznie 14.243,94 zł netto (co miesięcznie stanowi 2.848,78 zł netto), w okresie od stycznia do grudnia 2013r. – 40.774,89 zł netto (co miesięcznie stanowi 3.397,90 zł netto), w okresie od stycznia do grudnia 2014r. – 44.126,20 zł netto (co miesięcznie stanowi 3.677,18 zł netto), zaś w okresie od stycznia 2015r. do stycznia 2016r. – 45.742,75 zł netto (co miesięcznie stanowi 3.518,67 zł). (zaświadczenia k. 362-365)

Odpowiednio wynagrodzenie przysługujące osobie zatrudnionej w (...) Sp. z o.o. w B. w okresie od sierpnia do grudnia 2012r. wynosiło łącznie 13.618,60 zł netto (co miesięcznie stanowi 2.723,72 zł netto), w okresie od stycznia do grudnia 2013r. – 40.792,94 zł netto (co miesięcznie stanowi 3.399,41 zł netto), w okresie od stycznia do grudnia 2014r. – 45.550,94 zł netto (co miesięcznie stanowi 3.795,91 zł netto), zaś w okresie od stycznia 2015r. do stycznia 2016r. – 47.130,61 zł netto (co miesięcznie stanowi 3.625,43 zł). (zaświadczenia k. 366-369)

Ł. W. (1) posiada, wydane w dniu 10 sierpnia 2009r. na stałe, orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Decyzją lekarza orzecznika ZUS z dnia 2 października 2009r. powód został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy do 31 października 2012r. (orzeczenie k. 24v., decyzja k. 24)

W okresie od 3 sierpnia 2009r. do 31 października 2012r. Ł. W. (1) pobierał rentę z ZUS z tytułu niezdolności do pracy w kwocie 848,41 zł. (informacja z ZUS k. 102)

Następnie powód pobierał z ZUS rentę z tytułu niezdolności do pracy wynoszącą: w grudniu 2012r. w kwocie 848,41 zł netto, w okresie styczeń – luty 2013r. w kwocie 848,41 zł netto miesięcznie, w okresie marzec-grudzień 2013r. w

kwocie 880,59 zł netto miesięcznie, w okresie styczeń-luty 2014r. w kwocie 880,59 zł netto miesięcznie, w marcu 2014r. w kwocie 899,64 zł netto, w okresie kwiecień 2014r. – luty 2015r. w kwocie 894,64 zł netto miesięcznie, w okresie marzec 2015r. – styczeń 2016r. w kwocie 923,40 zł netto miesięcznie. (zaświadczenie z ZUS k. 489)

Powód był zatrudniony na podstawie umowy o pracę na okres próbny w okresie od 7 marca 2011r. do 6 czerwca 2011r. w C. P. P., na stanowisku informatyka w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem 1.386 zł brutto, a następnie w okresie od 10 czerwca 2011r. do 8 listopada 2014r. w (...), na stanowisku grafika – programisty. Jego wynagrodzenie we wskazanym okresie wyniosło łącznie 43.021,75 zł netto. Szczegółowe kwoty otrzymywane przez powoda z tytułu zatrudnienia w (...) zostały wskazane na karcie 490v. akt sprawy. (umowy o pracę k. 56-57, zaświadczenie k. 490-490v.)

Następnie powód podjął pracę w (...). Sp. z o.o. Z tego tytułu otrzymywał wynagrodzenie wynoszące za miesiąc listopad 2014r. – 1.115,14 zł netto, grudzień 2014r. – 1.599,53 zł netto, styczeń – marzec 2015r. po 1.534,76 zł miesięcznie, kwiecień-maj 2015r. po 1.532,75 zł miesięcznie, czerwiec 2015r. – 1.880,37 zł. Powód jest zatrudniony w (...). Sp. z o.o. do chwili obecnej. (zaświadczenie k. 491-493, zeznania K. N. - protokół rozprawy z dnia 04.04.2016r. 00:05:33 k. 477v.)

Sprawca wypadku posiadał u pozwanego ważną w dniu zdarzenia umowę w zakresie ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. (okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów, w szczególności w oparciu o opinie biegłych sądowych i dokumentację medyczną, zeznania powoda i świadków, a także mając na względzie szczególną moc dowodową, z jakiej korzysta w postępowaniu cywilnym prawomocny skazujący wyrok sądu karnego.

Ustaleń odnośnie przebiegu wypadku Sąd dokonał w oparciu o opinię biegłego sądowego w dziedzinie techniki samochodowej i analiz wypadków komunikacyjnych R. B.. Wskazana opinia charakteryzowała się wewnętrzną spójnością, przejrzystością oraz logiką wyводу. Wszelkie wątpliwości zostały wyjaśnione w opinii uzupełniającej. Z tych wszystkich względów należało uznać wskazaną opinię za w pełni przydatne i wiarygodne źródło dowodowe.

Ustalając okoliczności związane ze stanem zdrowia powoda, doznanymi przez niego w wyniku wypadku obrażeniami i uszczerbkiem na zdrowiu, stopniem cierpienia fizycznych i psychicznych powoda oraz rokowaniami na przyszłość, Sąd oparł się w pełni na opinii biegłych: z zakresu neurologii - P. R., z zakresu seksuologii - J. B., z zakresu ortopedii - A. W., z zakresu urologii - K. P. oraz z zakresu rehabilitacji medycznej - K. K. (1), uznając, że przedmiotowe opinie są pełne, rzetelne i jako takie w pełni przydatne dla celów dowodowych. Sporządzone zostały zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą specjalną. Biegli lekarze różnych specjalności, przy wydawaniu opinii, dysponowali dokumentacją lekarską powoda, jak również przeprowadzili stosowne badania przedmiotowe.

W zakresie procentowego oszacowania uszczerbków Sąd zaaprobował przedstawioną w opiniach ocenę dokonaną w świetle powoływanej posiłkowo tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18 grudnia 2002r. (Dz. U. Nr 234, poz. 1974). W sumie, stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu powoda, ustalony, w oparciu o powołane dowody z opinii biegłych sądowych, wyniósł 185 %, bowiem uszczerbek stwierdzony przez lekarza neurologa pochłania w całości uszczerbek ustalony przez lekarza z zakresu rehabilitacji medycznej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Pozwany nie kwestionował samej zasady swojej odpowiedzialności względem powoda, a jedynie wysokość dochodzonych roszczeń. Podniósł zarzut przyczynienia się Ł. W. (1) do powstania szkody.

W stosunku do sprawcy zdarzenia A. K. (1) zapadł wyrok karny skazujący. W myśl z art. 11 k.p.c., sąd cywilny związany jest ustaleniami dotyczącymi popełnienia przestępstwa - a więc okolicznościami składającymi się na jego stan faktyczny, czyli osobą sprawcy, przedmiotem przestępstwa oraz czynem przypisanym oskarżonemu - które znajdują się w sentencji wyroku. Oznacza to, że sąd - rozpoznając sprawę cywilną - musi przyjąć, że skazany popełnił

przestępstwo przypisane mu wyrokiem karnym (wyrok SN z dnia 14 kwietnia 1977 r., IV PR 63/77, LEX nr 7928). Związanie dotyczy ustalonych w sentencji wyroku znamion przestępstwa, a także okoliczności jego popełnienia, dotyczących czasu, miejsca, poczytalności sprawcy (J. Bodio w Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, pod red. A. Jakubeckiego, WKP, 2012). Na tej podstawie Sąd w niniejszej sprawie przyjął, że zaistniały podstawy do przyjęcia winy kierującego pojazdem marki O. (...) – A. K. (1) i związku przyczynowego.

W przedmiotowej sprawie w chwili zdarzenia, A. K. (1) łączyła z pozwanym Towarzystwem umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdu (art. 822 k.c.).

Podstawą prawną odpowiedzialności pozwanego jest przepis art. 805 § 1 k.c., zgodnie, z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pozwany ubezpieczyciel przejął na siebie odpowiedzialność za szkody wyrządzone osobom trzecim przez kierującego pojazdem zobowiązując się, w zamian za zapłatę przez ubezpieczonego umówionej składki, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku (art. 822 § 1 k.c.).

Stwierdzenie w wyroku przez sąd karny popełnienia przestępstwa, nie stoi na przeszkodzie ustaleniu, że poszkodowany przyczynił się do powstania szkody spowodowanej przez skazanego. O przyczynieniu się poszkodowanego do powstania lub zwiększenia szkody mówimy wówczas, gdy szkoda jest skutkiem nie tylko zdarzenia, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy innego podmiotu, ale także zachowania się samego poszkodowanego. Zachowanie się poszkodowanego jest, więc w konstrukcji przyczynienia traktowane, jako adekwatna współprzyczyna powstania lub zwiększenia szkody (wyrok SN z dnia 20 czerwca 1972 r., II PR 164/72, LEX nr 7098). Zgodnie z brzmieniem art. 362 k.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że to zachowanie A. K. (1), popełniony przez niego błąd w taktyce i technice jazdy stanowił bezpośrednią przyczynę zaistnienia wypadku. Przed podjęciem manewru zmiany pasu ruchu, powinien on upewnić się w lusterku wstecznym, że podejmowany przez niego manewr nie spowoduje zajechania drogi pojazdom poruszającym się lewym pasem jezdni. Artykuł 22 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2012 r. poz. 1137 ze zm.) nakłada na kierującego pojazdem zamierzającego zmienić kierunek jazdy lub zajmowany pas ruchu zachowanie szczególnej ostrożności.

Jednakże, także zachowanie powoda, poruszającego się z prędkością przekraczającą administracyjnie dozwoloną na danym odcinku, nie było prawidłowe. Ł. W. (1) swoim zachowaniem naruszył przepisy omawianej ustawy Prawo o ruchu drogowym. Administracyjne ograniczenie prędkości jazdy pojazdów wynosiło w czasie zdarzenia na przedmiotowym odcinku 60 km/h.

Powód prawo jazdy kategorii B posiada od 1999r., zaś uprawnienia do prowadzenia motocykla uzyskał w maju 2008r. Jadąc z prędkością 97 km/h, w terenie zabudowanym, na ruchliwej drodze, jaką niewątpliwie jest al. (...), powód musiał zdawać sobie sprawę z nieprawidłowości swego postępowania, a podejmując decyzję o przekroczeniu dozwolonej prędkości o prawie 40 km/h uczynił to świadomie, w sposób zamierzony, w konsekwencji tracąc możliwość uniknięcia zderzenia. W świetle, bowiem ustaleń faktycznych, poczynionych w oparciu o wnioski opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i analiz wypadków komunikacyjnych R. B., gdyby kierujący motocyklem prowadziłby swój pojazd z prędkością nieprzekraczającą dozwolonej na przedmiotowym odcinku jezdni tj. 60km/h, to miałby możliwość uniknięcia wypadku.

W świetle powyższego Sąd doszedł do przekonania, że powód przyczynił się do powstania szkody. Ustalenie przyczynienia się bezpośrednio poszkodowanego do zaistnienia szkody rodzi konieczność oceny zakresu tego przyczynienia. Ocena stopnia przyczynienia musi uwzględniać wiek i doświadczenie stron oraz ciężące na nich obowiązki, a także stopień świadomości poszkodowanego (tak SN w wyroku z dnia 5 listopada 2008 roku, I CSK 139/08, LEX nr 548898).

Powód, jako osoba dorosła, posiadająca prawo jazdy od 1999r., winien znać podstawowe zasady ruchu drogowego, dotyczące poruszania się po drogach publicznych i mieć świadomość konsekwencji, jakie wiążą się z ich naruszeniem. Jednakże nie można tracić z pola widzenia faktu, iż to zmiana pasa ruchu przez kierowcę samochodu marki O. była przyczyną wypadku, doszło, bowiem do niego na prostym odcinku drogi, w ciągu dnia, przy dobrej widoczności i nawet dla większej wyjściowej prędkości motocykla, kierujący samochodem miał możliwość oceny jego prędkości (inaczej gdyby do zdarzenia doszło w porze nocnej i kierowca miałby możliwość obserwacji tylko świateł mijania), zaś przekroczenie prędkości przez powoda skutkowało brakiem możliwości podejmowania skutecznych manewrów obrony. Mając powyższe na uwadze, Sąd ustalił przyczynienie się powoda do powstania szkody na poziomie 25%. Ocena ta wynika z całokształtu okoliczności sprawy, co zostało wskazane powyżej.

Powód Ł. W. (1) domagał się w niniejszym procesie w pierwszym rzędzie kompensacji szkody niemajątkowej, żądając zasądzenia od pozwanego Towarzystwa zadośćuczynienia za doznaną w wyniku wypadku z dnia 26 maja 2009r. krzywdę w kwocie 820.000 zł.

Podstawę zasądzenia zadośćuczynienia stanowi przepis art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c., zgodnie, z którym w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Powołana krzywda ujmowana jest jako cierpienie psychiczne i fizyczne wynikające z uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia.

Kwota zadośćuczynienia powinna być odpowiednia, a zatem odzwierciedlać stopień doznanego uszczerbku na zdrowiu, zakres cierpień psychicznych i fizycznych, jak również spełniać funkcję kompensacyjną, a więc przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednak przy ustaleniu kwoty zadośćuczynienia należy mieć na względzie potrzebę utrzymania wysokości zadośćuczynienia w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (wyrok SN z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/2003, OSNC 2005, nr 2, poz. 40). Kwota zadośćuczynienia nie może także stanowić źródła wzbogacenia, a jedynym kryterium dla oceny wysokości zasądzzonego zadośćuczynienia jest rozmiar krzywdy powoda (wyrok SA w Lublinie z dnia 12 października 2004 r., I ACa 530/04, LEX nr 179052).

Wielkość zadośćuczynienia zależy od oceny całokształtu okoliczności sprawy, w tym rodzaju naruszonego dobra, natężenia i czas trwania naruszenia, trwałości skutków naruszenia, ich nieodwracalnego charakteru polegającego zwłaszcza na kalectwie, długotrwałości i przebiegu procesu leczenia, stopnia ich uciążliwości, intensywność ujemnych doznań fizycznych i psychicznych, wieku pokrzywdzonego, rokowań na przyszłość, a także stopnia winy sprawcy (wyrok SN z 20 kwietnia 2006 r., IV CSK 99/05, LEX nr 198509; wyrok SN z 1 kwietnia 2004 r., II CK 131/03, LEX nr 327923; wyrok SN z 19 sierpnia 1980 r., IV CR 283/80, OSN 1981/5/81, LEX nr 2582).

W wyniku wypadku z dnia 26 maja 2009r. powód doznał uszkodzenia rdzenia kręgowego, czego konsekwencją jest porażenie obu kończyn dolnych, zwieraczy oraz zaburzenie czynności płciowych. Uszkodzenie rdzenia kręgowego jest trwałe, rokowania co do stanu zdrowia powoda są złe. Szansa na to, by w przyszłości udało się przywrócić sprawność kończyn dolnych oraz zwieraczy jest znikoma. Istotne ograniczenia życia codziennego powoda będą trwały przez całe jego życie. Wielkość szkody jest tym wyższa i dotkliwsza, zważywszy na wiek powoda, który w chwili wypadku miał 27 lat i jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, do czasu wypadku był osobą zdrową, samodzielną i sprawną fizycznie. Na skutek doznanych w wyniku zdarzenia z dnia 26 maja 2009r. obrażeń zmuszony będzie do końca życia poruszać się na wózku inwalidzkim. Jest skazany na pomoc osób trzecich. Nie jest w stanie samodzielnie się obmyć, potrzebuje pomocy przy czynnościach fizjologicznych, przy przygotowywaniu posiłków, boi się sam zostawać w domu. Niewątpliwie powód był przyzwyczajony do samodzielności i niezależności, której z powodu tak znacznej niepełnosprawności i to jeszcze w tak młodym wieku został pozbawiony. Przy określeniu wysokości zadośćuczynienia Sąd miał na względzie także wysokość trwałego uszczerbku na zdrowiu powoda wynoszącego 185 %.

Analizując okoliczności niniejszej sprawy nie można mieć wątpliwości, że zakres doznanych przez powoda wskutek wypadku cierpień fizycznych i psychicznych był ogromny. Był związany nie tylko z koniecznością hospitalizacji, zabiegiem operacyjnym i doznawanym bólem, ale także z drastycznymi ograniczeniami w sprawności,

koniecznością pozostawania w łóżku, brakiem możliwości chodzenia, zabiegami i ćwiczeniami usprawniającymi, a także korzystaniem z wózka inwalidzkiego. Powód nadal odczuwa dolegliwości bólowe, ma problemy urologiczne. Przyjmuje leki antydepresyjne, na nerki, układ moczowy oraz na poprawę krążenia - zapobiegające powstawaniu zakrzepów. Korzysta z cewników.

Analizując okoliczności faktyczne rozpoznawanej sprawy Sąd uznał za zasadne przyznanie powodowi zadośćuczynienia w kwocie 650.000 zł. Mając na uwadze 25% przyczynienie się powoda do powstania szkody (25% z 650.000 zł stanowi 162.500 zł) oraz wypłaconą z tego tytułu przez pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego kwotę 80.000 zł, zasądzeniu podlegała kwota w wysokości 407.500 zł. W ocenie Sądu, mimo iż cierpienia i odczuwanie bólu są w znacznej mierze sprawą subiektywną, należało również wziąć pod uwagę to, iż powód pomimo skutków wypadku założył rodzinę, ma dziecko, pracuje w pełnym wymiarze czasu pracy dla osób niepełnosprawnych. W związku z tym, mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd uznał, że domaganie się przez powoda zadośćuczynienia w kwocie 820.000 zł jest żądaniem wygórowanym i w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Powód żądał ponadto zasądzenia tytułem skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby kwoty 94.000 zł za okres od 26 maja 2009r. do 30 czerwca 2012r., a następnie za okres od 1 lipca 2012r. i na przyszłość w kwocie po 5.328 zł miesięcznie. Wskazał, że w okresie od 15.06.2009 r. do 31.12.2009 r. roszczenie w tym zakresie wynosi 6.003 zł miesięcznie, w okresie od 1.01.2010 r. do 30.06.2013 r. - 4.720 zł miesięcznie, zaś poczynając od 01.07.2013 r. i na przyszłość 4.923 zł miesięcznie. Według szacunków powoda, na żądane kwoty miałyby się składać koszty opieki osób trzecich, wydatki na leki, cewniki, badania, zakup sprzętu do wózka inwalidzkiego, materaca i poduszki przeciwoleżynowej, wydatki na dojazdy, na rehabilitację, zakup środków higienicznych oraz koszt turnusu rehabilitacyjnego raz na 2 lata.

Zgodnie z art. 444 § 1 k.c., w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Natomiast w myśl art. 444 § 2 k.c., Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Renta z tytułu zwiększenia się potrzeb poszkodowanego dotyczy sytuacji, gdy w wyniku doznanej szkody istnieje konieczność ponoszenia wyższych kosztów utrzymania w zakresie usprawiedliwionych potrzeb w porównaniu do stanu sprzed wyrządzenia szkody. Tu wyrównuje się koszty stałej opieki pielęgniarzkiej, odpowiedniego wyżywienia, koszty stałych konsultacji medycznych i leków.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Ta zasada materialno - prawna znajduje odzwierciedlenie w przepisie procesowym art. 232 k.p.c., który z kolei stanowi, iż strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Są to naczelną zasadę postępowania dowodowego obciążającą w postępowaniu sądowym stronę, która z danego faktu wywodzi dla siebie określone skutki prawne. Uwzględniając treść art. 6 k.c. stwierdzić należy, iż do osoby występującej z pozwem należy udowodnienie faktów pozytywnych, które stanowią podstawę powództwa, gdyż z faktów tych wywodzi ona swoje prawo. Do przeciwnika natomiast należy wykazanie okoliczności niweczących to prawo lub uniemożliwiających jego powstanie.

W świetle zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego oczywistym jest, że zwiększone potrzeby powoda od chwili wypadku były znaczne. Składały się na nie głównie koszty sprawowanej nad powodem opieki oraz wydatki na leki i cewniki.

Zgodnie z dokonanymi przez Sąd w rozpoznawanej sprawie ustaleniami faktycznymi (w ślad za opinią biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej K. K.) powód przez okres 6 miesięcy po wypadku wymagał pomocy innych osób w wymiarze 10 godzin dziennie, a następnie w wymiarze 4-6 godzin dziennie, co średnio stanowi 5 godzin dziennie i na tym poziomie potrzebuje pomocy do chwili obecnej.

Mając na uwadze, niesporne stawki wynagrodzenia opiekunek społecznych za jedną godzinę pracy (w okresie do 30 czerwca 2013 roku - 9,50 zł), koszty opieki nad powodem w 2009r. wyniosły:

- w okresie pierwszych sześciu miesięcy po wypadku, tj. w okresie od 27 maja 2009r. do 26 listopada 2009r. (184 dni x 10h x 9,50 zł) 17.480 zł

- w okresie od 27 listopada 2009r. do 31 grudnia 2009r. – (35 dni x 5h x 9,50 zł) 1.662,50 zł.

Koszty opieki nad powodem w 2010r. i 2011r. wyniosły po 17.337,50 zł (365 dni x 5h x 9,50zł). Natomiast w 2012r. w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2012r. – wyniosły 8.645 zł (182 dni x 5h x 9,50zł).

W związku z następstwami przedmiotowego wypadku, powód udokumentował uzasadnione koszty zakupu materaca przeciwośluzowego (665 zł), poduszki przeciwośluzowej (50 zł), dętek i opon do wózka inwalidzkiego (118 zł) oraz wykonanego w marcu 2010r. badania (300zł). Ponadto na zakup leków Ł. W. (1) przeznacza 200-300 zł miesięcznie, co średnio stanowi 250 zł miesięcznie, a na zakup cewników 500 zł miesięcznie.

Jako nieudowodnione, nie podlegały uwzględnieniu koszty dojazdów, wydatki na rehabilitację, środki higieniczne oraz turnusy rehabilitacyjne. Sąd ustalił, że ćwiczenia rehabilitacyjne wykonywali u powoda jego znajomi fizjoterapeuci (w tym również partnerka powoda, która jest fizjoterapeutką), którzy nie otrzymywali za to wynagrodzenia. Powód nie wykazał, mimo reprezentowania przez fachowego pełnomocnika, częstotliwości dojazdów ani wysokości poniesionych z tego tytułu kosztów. Przy czym bezspornym jest, że powód do miejsca pracy dojeżdża wraz z K. N. (1). Ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika także potrzeba stosowania przez powoda środków higienicznych. Odnosząc się zaś do żądania zasądzenia kosztów turnusów rehabilitacyjnych, zauważyć należy, w świetle poczynionych na tej podstawie ustaleń faktycznych powód nie korzystał z żadnych wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne. Nie wykazał również, by podejmował starania o wzięcie w nich udziału, ani też że ma zamiar z nich korzystać. Przy czym Sąd ustalił, że powód może z nich korzystać w ramach NFZ, a więc bezpłatnie. A jeśli poniesie koszt takiego wyjazdu, to może ubiegać się o zwrot poniesionych wydatków. Nie podlegał również uwzględnieniu koszt zakupu okularów, jako niepozostający w związku z przedmiotowym wypadkiem.

Wobec powyższego, w związku z następstwami przedmiotowego wypadku, w 2009r. koszty z tytułu opieki osób trzecich nad powodem wyniosły 19.142,50 zł (17.480 + 1.662,50 zł), koszty zakupu leków – 1.750 zł (250 zł x 7 m-cy), cewników – 3.500 zł (500 zł x 7 m-cy). Ponadto należało uwzględnić koszty zakupu materaca - 665 zł, poduszki przeciwośluzowej - 50 zł oraz dętek i opon do wózka inwalidzkiego - 118 zł, co łącznie stanowi 25.225,50 zł.

W 2010r. koszty z tytułu opieki osób trzecich nad powodem wyniosły 17.337,50 zł, koszty zakupu leków – 3.000 zł (250 zł x 12 m-cy), cewników – 6.000 zł (500 zł x 12 m-cy). Ponadto należało uwzględnić koszt badania – 300 zł, co łącznie stanowi 26.637,50 zł.

Odpowiednio w 2011r. koszty z tytułu opieki osób trzecich nad powodem wyniosły 17.337,50 zł, koszt zakupu leków – 3.000 zł (250 zł x 12 m-cy), cewników – 6.000 zł (500 zł x 12 m-cy), co łącznie stanowi 26.337,50 zł.

Natomiast w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2012r. koszty z tytułu opieki osób trzecich nad powodem wyniosły 8.645 zł, koszt zakupu leków – 1.500 zł (250 zł x 6 m-cy), cewników – 3.000 zł (500 zł x 6 m-cy), co łącznie stanowi 13.145 zł.

Pozwany przyznał powodowi z tytułu zwrotu kosztów leczenia kwotę 978,17 zł oraz z tytułu kosztów opieki kwotę 3.825 zł (pismo z dnia 27.10.2009r.), następnie z tytułu zwrotu kosztów leczenia kwotę 1.840,10 zł (pismo z dnia 18.08.2011r.). Ponadto wypłacał powodowi rentę z tytułu zwiększonych potrzeb: za okres od 1.11.2009r. do 28.02.2009r. w kwocie po 1.050 zł miesięcznie, co stanowi 16.800 zł (1.050 zł x 16 m-cy) oraz za okres od 1.03.2011r. do 30.06.2012r. w kwocie po 1.285 zł, co stanowi 20.560 zł (1.285 zł x 16 m-cy).

Łącznie pozwany wypłacił powodowi we wskazanym okresie 44.003,27 zł.

Odnosząc się do żądania zasądzenia skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby za okres od 26 maja 2009r. do 30 czerwca 2012r. wskazać należy, iż łącznie poniesione przez powoda koszty w tym okresie wyniosły 91.345,50 zł. Uwzględnivszy 25% przyczynienie się powoda (co stanowi 22.836,37 zł) oraz wypłaconą przez pozwanego z tego tytułu kwotę w łącznej wysokości 44.003,27 zł, Sąd zasądził tytułem skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby za wskazany okres kwotę 24.505,85 zł.

Natomiast miesięczne koszty z tytułu opieki osób trzecich nad powodem w okresie od 1 lipca 2012r. do 30 czerwca 2013r. wynosiły 1.425 zł (30 dni x 5 h x 9,50 zł), koszt zakupu leków – 250 zł oraz cewników – 500 zł, co łącznie stanowi 2.175 zł miesięcznie. Mając na uwadze 25% przyczynienie się powoda do powstania szkody (543,75 zł) oraz wypłaconą przez pozwanego tytułem renty na zwiększone potrzeby kwotę 1.285 zł miesięcznie, Sąd zasądził rentę miesięczną z tego tytułu za okres od 1 lipca 2012r. do 30 czerwca 2013r. w kwocie po 346,25 zł (2.175 zł – 543,75 zł – 1.285 zł).

W okresie od 1 lipca 2013r. do 30 czerwca 2016r., wobec zmiany stawki wynagrodzenia opiekunek społecznych za jedną godzinę pracy (od 1 lipca 2012r. w wysokości 11 zł za godzinę) miesięczne koszty z tytułu opieki osób trzecich nad powodem wyniosły 1.650 zł (30 dni x 5 h x 11zł), koszt zakupu leków – 250 zł oraz cewników – 500 zł, co łącznie stanowi 2.400 zł miesięcznie. Uwzględnivszy 25 % przyczynienie się powoda (2.400 zł x 25% = 600 zł) oraz wypłaconą przez pozwanego tytułem renty na zwiększone potrzeby kwotę 1.285 zł miesięcznie, Sąd zasądził rentę miesięczną z tego tytułu za okres od 1 lipca 2013r. do 30 czerwca 2016r. w kwocie po 515 zł (2.400 zł – 600 zł – 1.285 zł).

Zaś w okresie od 1 lipca 2016r. i na przyszłość, przyjmując w oparciu o opinie biegłych, iż stan zdrowia powoda jest utrwalony, będzie on nadal potrzebował pomocy osób trzecich w wymiarze około 5 godzin dziennie (30 dni x 5 h x 11zł = 1.650 zł miesięcznie) oraz ponosił wydatki na leki (250 zł miesięcznie) oraz koszt zakupu cewników (500 zł miesięcznie), uwzględnivjąc stopień przyczynienia się powoda do powstania szkody, Sąd zasądził rentę miesięczną z tytułu zwiększonych potrzeb za okres od 1 lipca 2016r. i na przyszłość w kwocie po 1.800 zł (2.400 zł – 600 zł = 1.800 zł).

W pozostałym zakresie żądanie powoda, jako nieudowodnione podlegało oddaleniu.

Powód wystąpił z żądaniem zasądzenia skapitalizowanej renty wyrównawczej ostatecznie za okres od 1 marca 2010r. do 31 lipca 2012r. w kwocie 18.368 zł, a następnie za okres od sierpnia do grudnia 2012 r. renty wyrównawczej w kwocie 539,70 zł miesięcznie, za okres od 01.01. do 28.02.2013 r. - 1.248,19 zł miesięcznie, od 01.03. do 31.12.2013 r. - 1.219,23 zł miesięcznie, za styczeń i luty 2014r. - 1.928,15 zł miesięcznie, od 1 marca do 30 listopada 2014 r. - 1.915,51 zł miesięcznie, za grudzień 2014r. – 1.554,09 zł miesięcznie, za styczeń, luty 2015 r. - 781,12 zł miesięcznie, zaś poczynając od 1 marca 2015 r. i na przyszłość – 755,24 zł miesięcznie.

Zgodnie z przepisem art. 444 § 2 k.c. jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Powstanie szkody polegającej na utracie lub zmniejszeniu się dochodów następuje z chwilą, gdy poszkodowany został pozbawiony możliwości uzyskania zarobków i innych korzyści, które mógł osiągnąć, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia.

Przy ustalaniu wysokości renty wyrównawczej, określając wielkość hipotetycznych dochodów uprawnionego, należy uwzględnić wszelkie jego dochody dotychczas uzyskiwane, również nieregularnie (np. dorywczo, z prac zleconych, okresowe premie, świadczenia w naturze), a także te dochody, których uzyskanie w przyszłości było wysoce prawdopodobne ze względu na rozwój kariery zawodowej (wyrok SN z dnia 14 lipca 1972 r., I CR 188/72, Lex nr 7104; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 3 grudnia 2013 r., I ACa 637/13, Lex nr 1409189).

Renta ma rekompensować faktyczną utratę możliwości zarobkowych, co w przypadku osób o częściowej niezdolności do pracy oznacza rentę w wysokości różnicy między zarobkami uzyskiwanymi na dotychczasowym stanowisku pracy a zarobkami, jakie poszkodowany może uzyskać, wykorzystując ograniczoną zdolność do pracy (wyrok SN w u z

dnia 4 kwietnia 2007 r., I PK 125/07, LEX nr 447246). Świadczenie to winno, zatem wyrównać poszkodowanemu uszczerbek, który wskutek uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia powstał w jego dochodach z tytułu pracy zarobkowej lub prowadzonej działalności gospodarczej. Musi, zatem odpowiadać wspomnianej wcześniej różnicy między hipotetycznymi dochodami, które poszkodowany osiągałby, gdyby nie doszło do zdarzenia szkodzącego, a dochodami, które uzyskuje, będąc poszkodowanym, uwzględniając także świadczenia otrzymywane z tytułu ubezpieczenia społecznego.

Zgodnie z dokonanymi przez Sąd ustaleniami powód z tytułu zatrudnienia w firmie (...) S.A. w T.:

- w okresie od marca do grudnia 2010r. (za 10 miesięcy) otrzymałby średnio miesięcznie tytułem wynagrodzenia kwotę 3.115,16 zł, uwzględniając otrzymywaną przez niego z ZUS rentę z tytułu niezdolności do pracy w wysokości 848,41 zł, pozostaje kwota 2.266,75 zł miesięcznie, co w okresie 10 miesięcy stanowi 22.667,50 zł. Wskazaną kwotę należało pomniejszyć, mając na uwadze 25% przyczynienie się powoda do powstania szkody, o kwotę 5.666,87 zł. Różnica wynosi 17.000,62 zł.

- w okresie od stycznia do grudnia 2011r. (za 12 miesięcy) otrzymałby średnio miesięcznie tytułem wynagrodzenia kwotę 2.962,05 zł, uwzględniając otrzymywaną przez niego z ZUS rentę z tytułu niezdolności do pracy w wysokości 848,41 zł, pozostaje kwota 2.113,64 zł miesięcznie. Po pomniejszeniu z tytułu 25% przyczynienia się powoda do powstania szkody (528,41 zł), pozostaje kwota 1.585,23 zł miesięcznie. Zatem za okres 5 miesięcy jest to kwota 7.926,15 zł.

Podkreślić tutaj należy, iż strona powodowa ostatecznie żądała zasądzenia skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od 1 marca 2010r. do 31 lipca 2012r. w kwocie 18.368 zł. Należna powodowi renta za okres od marca 2010r. do maja 2011r., przewyższa żadaną kwotę (17.000,62 zł + 7.926,15 zł = 24.926,77 zł). Mając na uwadze treść art. 321 § 1 k.p.c. zasądzeniu za okres 1 marca 2010r. do 31 lipca 2012r. podlegała kwota 18.368 zł - Sąd uwzględnił w tym zakresie żądanie w całości.

Następnie w okresie od sierpnia do grudnia 2012r. powód otrzymywał z ZUS rentę z tytułu niezdolności do pracy w kwocie 848,41 zł. Ł. W. (1) wykonywał w tym okresie pracę w (...)w okresie od sierpnia do listopada 2012r. z wynagrodzeniem 1.315 zł netto miesięcznie, zaś za miesiąc grudzień 2012r. – 1.239,19 zł netto miesięcznie. Gdyby nie przedmiotowy wypadek, w okresie od sierpnia do grudnia 2012r. (mając na uwadze wynagrodzenie przysługujące osobie zatrudnionej w (...) Sp. z o.o. w B. w okresie od sierpnia do grudnia 2012r. w wysokości 2.848,78 zł. netto miesięcznie bądź odpowiednio 2.723,72 zł netto miesięcznie) powód otrzymałby średnio miesięcznie tytułem wynagrodzenia kwotę 2.786,25 zł. Różnica za okres od sierpnia do listopada 2012r. wynosi 467,13 zł (2.786,25 zł – 848,41 zł – 1.315 zł = 622,84 zł, zaś uwzględniając 25 % przyczynienie się powoda – 155,71 zł, pozostaje kwota 467,13 zł), zaś w miesiącu grudniu 2012r. wynosi 523,98 zł. Zatem renta wyrównawcza we wskazanym okresie wynosi średnio miesięcznie 478,50 zł.

W okresie od stycznia do grudnia 2013r., gdyby nie doszło do wypadku, (mając na uwadze wynagrodzenie przysługujące osobie zatrudnionej w (...) Sp. z o.o. w B. w tym okresie w wysokości 3.397,90 zł netto miesięcznie bądź odpowiednio 3.399,41 zł netto miesięcznie) powód otrzymałby średnio miesięcznie tytułem wynagrodzenia kwotę 3.398,65 zł. Powód otrzymywał z ZUS rentę z tytułu niezdolności do pracy w okresie styczeń - luty 2013r. w kwocie 848,41 zł. Mając na uwadze wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia w (...), w styczniu 2013r. w kwocie 1.315 zł netto miesięcznie oraz w lutym 2013r. – 1.117,40 zł netto miesięcznie, a ponadto 25 % przyczynienie się powoda do powstania szkody, renta w okresie styczeń – luty 2013r. wynosi 2.001,06 zł, co miesięcznie stanowi 1.000,53 zł.

W okresie od marca do grudnia 2013r. powód pobierał rentę z ZUS w kwocie 880,59 zł netto miesięcznie. Otrzymał ponadto wynagrodzenie w związku z zatrudnieniem w (...), wynoszące w marcu – 994,30 zł, kwietniu – 1.315 zł, maju – 1.269 zł, czerwcu – 1.269 zł, lipcu – 1.102,40 zł, sierpniu – 1.269 zł, wrześniu - 1.269 zł, październiku – 1.060,50 zł, listopadzie - 1.269 zł oraz grudniu – 146,87 zł. Uwzględniając 25 % przyczynienie się powoda do powstania szkody,

w okresie od marca do grudnia 2013r. renta wynosi 10.662,36 zł (10.662,36 zł /10 m-cy), co miesięcznie stanowi 1.066,23 zł.

W okresie od stycznia do grudnia 2014r. (mając na uwadze wynagrodzenie przysługujące osobie zatrudnionej w (...) Sp. z o.o. w B. w tym okresie w wysokości 3.677,18 zł netto miesięcznie bądź odpowiednio 3.795,91 zł netto miesięcznie) powód otrzymałby średnio miesięcznie tytułem wynagrodzenia kwotę 3.736,54 zł. Powód otrzymywał w okresie styczeń – luty 2014r. z ZUS rentę w kwocie 880,59 zł netto miesięcznie. Mając na uwadze wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia w (...)w styczniu 2014r. w kwocie 1.060,50 zł netto miesięcznie oraz w lutym 2014r. – 1.235,48 zł netto miesięcznie, a ponadto 25 % przyczynienie się powoda do postania szkody, renta w okresie styczeń – luty 2014r. wynosi 2.561,93 zł, co miesięcznie stanowi 1.280,96 zł.

W marcu 2014r. powód otrzymał rentę z ZUS w kwocie 899,64 zł netto, zaś w okresie od kwietnia do grudnia 2014r. w kwocie 894,64 zł netto miesięcznie. Otrzymywał ponadto wynagrodzenie w związku z zatrudnieniem w (...) wynoszące w marcu – 1.227,10 zł, kwietniu – 1.151,67 zł, maju – 477,89 zł, w miesiącu czerwcu, lipcu i sierpniu powód nie otrzymał wynagrodzenia, wrześniu - 1.060,50 zł, październiku – 1.269 zł, listopadzie – 367,09 zł. Ponadto z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. Łodzi w listopadzie 2014r. otrzymał wynagrodzenie w kwocie 1.115,14 zł, zaś w grudniu w kwocie 1.599,53 zł. Uwzględnivszy 25 % przyczynienie się powoda do powstania szkody, w okresie od marca do listopada 2014r. różnica wynosi 14.177,75 zł (14.177,75 zł /9 m-cy), co miesięcznie stanowi 1.575,30 zł, zaś w miesiącu grudniu 2014r. – wynosi 931,77 zł.

W okresie od stycznia 2015r. do stycznia 2016r., gdyby nie przedmiotowy wypadek, (mając na uwadze wynagrodzenie przysługujące osobie zatrudnionej w (...) Sp. z o.o. w B. w tym okresie w wysokości 3.518,67 zł netto miesięcznie bądź odpowiednio 3.625,43 zł netto miesięcznie) powód otrzymałby średnio miesięcznie tytułem wynagrodzenia kwotę 3.572,05 zł. W okresie styczeń – luty 2015 r. otrzymywał z ZUS rentę w kwocie 894,64 zł netto miesięcznie. Otrzymywał także z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w Ł. w styczniu oraz lutym 2015r. wynagrodzenie w kwocie po 1.534,76 zł netto miesięcznie. Mając na uwadze 25 % przyczynienie się powoda do postania szkody, różnica w okresie styczeń – luty 2015r. wynosi 856,98 zł miesięcznie. Jednak powód wystąpił z żądaniem zasądzenia renty za okres styczeń – luty 2015r. w kwocie po 781,12 zł miesięcznie, zatem mając na uwadze treść art. 321 § 1 k.p.c. zasądzeniu za wskazany okres podlegała zgodnie z żądaniem kwota 781,12 zł miesięcznie.

W miesiącu marcu 2015r. powód otrzymywał z ZUS rentę w kwocie 923,40 zł netto, zaś z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. wynagrodzenie w kwocie 1.534,76 zł netto. Mając na uwadze 25 % przyczynienie się powoda do postania szkody, różnica w tym okresie wynosi 1.151,07 zł (3.572,05 zł – 923,40 zł – 1.534,76 zł = 1.534,76 zł, pomniejszona o 383,69 zł z tytułu 25% przyczynienia się powoda = 1.151,07 zł). Jednak powód wystąpił z żądaniem zasądzenia renty za miesiąc marzec 2015r. w kwocie 755,24 zł, z uwagi na treść art. 321 § 1 k.p.c. zasądzeniu podlegała żądana kwota.

Ł. W. (1) żądał także zasądzenia tytułem renty wyrównawczej na przyszłość kwoty po 755,24 zł miesięcznie, mając na uwadze poczynione w niniejszej sprawie ustalenia, Sąd orzekł zgodnie z żądaniem.

W myśl art. 359 § 1 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu. W niniejszej sprawie źródłem roszczenia o odsetki jest przepis art. 481 § 1 k.c., zgodnie, z którym dłużnik, który nie spełnia świadczenia w odpowiednim terminie dopuszcza się opóźnienia i wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego.

Stosownie do treści art. 455 k.c. roszczenie wierzyciela wobec dłużnika staje się wymagalne wraz z nadejściem terminu do spełnienia świadczenia. Jeżeli termin ten nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Należy podkreślić, że roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym staje się wymagalne dopiero po wezwaniu dłużnika do wykonania świadczenia (wyrok SN z dnia 9 marca 1973 r. I CR 55/73, LEX nr 7226). Z charakteru świadczenia, którego wysokość ze swej istoty jest trudno wymierna i zależna od szeregu okoliczności

związanych z następstwami zdarzenia szkodowego, wynika, że obowiązek jego niezwłocznego spełnienia powstaje po wezwaniu dłużnika i że od tego momentu należą się odsetki za opóźnienie.

W rozpoznawanej sprawie pismem z dnia 17 sierpnia 2009r., otrzymanym przez pozwanego w dniu 26 sierpnia 2009r., powód zgłosił szkodę i wezwał do zapłaty kwoty 350.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 1.289,47 zł tytułem odszkodowania.

Odnosząc się do kwoty 407.500 zł z tytułu zadośćuczynienia, datą wezwania zobowiązanego, w osobie pozwanego ubezpieczyciela w zakresie kwoty 270.000 zł, była data zgłoszenia w postępowaniu likwidacyjnym roszczenia o zadośćuczynienie we wskazanym powyżej piśmie przedsądowym, co nastąpiło w dniu 26 sierpnia 2009r. (w w/w piśmie powód wezwał pozwanego do zapłaty tytułem zadośćuczynienia kwoty 350.000 zł, przy czym pozwany wypłacił na etapie postępowania likwidacyjnego kwotę 80.000 zł, pozostała, zatem kwota 270.000 zł). Mając na uwadze 30 – dniowy termin na wypłatę świadczeń, należało zasądzić odsetki ustawowe, zgodnie z żądaniem pozwu, od dnia 1 października 2009r. do dnia 31 grudnia 2015r., zaś od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty odsetki ustawowe za opóźnienie. Od pozostałej kwoty z tytułu zadośćuczynienia, tj. w wysokości 137.500 zł Sąd zasądził odsetki ustawowe od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu, tj. 5 września 2012r. do dnia 31 grudnia 2015r., zaś od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty odsetki ustawowe za opóźnienie. Strona powodowa żądała odsetek od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu, w tym zakresie żądanie, jako nieuzasadnione, podlegało oddaleniu.

Natomiast odsetki ustawowe od przyznanych powodowi w pkt 1b i 1c wyroku kwot tytułem skapitalizowanych rent podlegały zasądzeniu od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu, tj. 5 września 2012r. do dnia 31 grudnia 2015r., zaś od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty odsetki ustawowe za opóźnienie.

Ł. W. (1) w pozwie zgłosił żądanie zasądzenia renty z tytułu utraconych zarobków w kwocie po 21 zł za okres od 1 marca 2012r. i na przyszłość płatnych do 10. dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. Rozszerzając powództwo pismem z dnia 27 kwietnia 2016r. powód nie żądał odsetek od wskazanych w tym piśmie kwot renty wyrównawczej. Dlatego też Sąd zasądził w pkt 1e poszczególne kwoty za wskazane okresy płatne do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami tylko od kwoty 21 zł od dnia 5 września 2012r. w zakresie rat już wymagalnych oraz w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat - do dnia 31 grudnia 2015r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie tylko od kwoty 21 zł od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat.

Powództwo w pozostałym zakresie, jako nieuzasadnione, podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., dokonując wzajemnego zniesienia między stronami kosztów zastępstwa procesowego.

Postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2012 roku powód został zwolniony od kosztów sądowych ponad kwotę 3.000 zł (k. 62).

Powód poniósł koszty procesu w łącznej kwocie 10.217 zł (opłata od pozwu – 3.000 zł, koszty zastępstwa procesowego - 7.200 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł), natomiast koszty procesu wyłożone przez pozwanego wyniosły łącznie 8.617 zł (7.200 zł - tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 500 zł + 917 zł z tytułu wydatków na poczet wynagrodzenia biegłych). Zatem łącznie poniesione przez strony koszty procesu wyniosły 18.834 zł.

Powód przegrał proces w 54,12 %. Przyznane świadczenia wyniosły łącznie: 460.134 zł (407.500 zł + 24.505,85 zł + 4.155 zł {346,25 zł x 12 m-cy} + 18.368 zł + 5.605,56 zł {467,13 zł x 12 m-cy}), zaś suma roszczeń, z uwzględnieniem rozszerzenia powództwa, wyniosła 1.002.780,40 zł (820.000 zł + 94.000 zł + 63.936 zł {5.328 zł x 12 m-cy} + 18.368 zł + 6.476,40 zł {539,70 zł x 12 m-cy}).

W toku procesu, w związku ze zwolnieniem powoda od kosztów sądowych, powstały nieuiszczone koszty sądowe, obejmujące opłatę sądową od pozwu, opłatę od rozszerzonej części powództwa oraz wynagrodzenie biegłych

sądowych. Obowiązkiem ich poniesienia, stosownie do dyspozycji art. 113 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014.1025 j.t.), należało obciążyć strony, proporcjonalnie do tego, w jakiej części każda z nich wygrała i odpowiednio – przegrała proces, co odpowiada kwocie 24.207,64 zł (23.007 zł - opłata od uwzględnionej części powództwa oraz 1.200,64 zł - wynagrodzenie biegłych) obciążającej stronę pozwaną (która przegrała w 45,88 %). Natomiast w oparciu o art. 113 ust. 4 u.k.s.c. w zw. z art. 102 k.p.c., biorąc pod uwagę sytuację zdrowotną i osobistą powoda Sąd nie obciążył Ł. W. (1) kosztami od oddalonej części powództwa.

Ponadto w związku z nieuiszczeniem przez pozwanego tytułem wynagrodzenia przyznanego biegłemu (k. 202) kwoty 917 zł, która została wyłożona tymczasowo z funduszu Skarbu Państwa, Sąd nakazał ściąganie wskazanej kwoty.